

# TYGODNIK

## PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

WTOREK,

27 Stycznia.

8 Lutego.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem: do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Ekspedycji Czet Petersburgskiego Pocztamtu, lub do księgarni Gräfe; w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze infarmacyjnem; w Wilnie w księgarni Zawadzkiego: nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urządach.

Cena Roczna w Rosy z pocztą a w stolicy, z nożeniem do mieszkań, 50 r. ass. Połroczna, 25 r. ass. Bez pocztu, dla odbierających w księgarni Gräfe Roczna, 45 rubli assygn. Połroczna, 25 rub. assygn. Dla Królestwa Polskiego Roczna, 53 rubli assygn. Połroczna, 28 rub. ass.

### WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Petersburg 26 Grudnia.  
7 Lutego.

— Ogłoszony został w tutejszych gazetach rozkaz dzienny P. Ministra Wojny, zawierający Ukaz CESARSKI do tegoż Ministra o zreorganizowaniu części wojsk czynnych i odwodowych ze względu na stan obecny pokoju. Celniejsze rozporządzenia tej ważnej miary są następujące:

**Piechota.** Liczba żołnierzy we wszystkich czwartych bataljonach sześciu korpusów piechoty sprowadzona zostaje do kadru przepisanego dla bataljonów odwodowych. Trzy pierwsze tychże pułków bataljony, sprowadzone zostają do kompletu tysiąca ludzi, i w tym celu żołnierze wychodzący ze czwartych bataljonów, przeniesieni będą do trzech pierwszych bataljonów własnych pułków, a jeżeli ich się znajdzie więcej, niż potrzeba dla ukompletowania tych bataljonów, nadliczbowi otrzymają przeznaczenie, osobnym rozporządzeniem wskazane. Gdy przez to znaczna liczba oficerów stopni niższych, we wszystkich korpusach, (prócz 5<sup>a</sup>) pozostanie nadpotrzebniemi: przeto pozwala się udzielać urlopy w liczbie podwójnej, względem tej, jaka jest ustanowiona.

**Jazda.** Zostają zniesione wszystkie szwadrony odwodowe czyli zapasne, dywizyj: kirysyerów, dragonów, ułanów, i siedmiu dywizyj lekkiej jazdy, obecnie mające swe leże w okręgach osad wojskowych jazdy i wszyscy ich oficerowie wrócą do swych pułków. W jeździe, liczba urlopów, dawanych corocznie oficerom wszelkiego stopnia, będzie mogła być potrójną w miarę przepisanej zwyczajnie. Żołnierze, składający szwadrony odwodowe, którzy wysłużyli od 10 do 19 lat, będą odprawieni za nieograniczonemi

urlopami, a przeznaczenie innych osobno urządzone zostanie. Połowa liczby koni remontowych, które jazda miała otrzymać w 1842 roku, pobrana będzie z liczby koni zniesionych szwadronów odwodowych, i tym sposobem pułki konne otrzymają tylko połowę remonty jaka im była wyznaczona. Reszta koni tych szwadronów użyta będzie na zastąpienie w korpusach 1 i 2 jazdy odwodowej, koni, które liczbę przepisaną lat wysłużyły, a te ostatnie, równie jak pociągowe i pozostałe ze szwadronów zreformowanych, będą sprzedane na cel utworzenia kapitału, przeznaczającego się na kupno koni w razie utworzenia nowych rezerwów. Na miejsce zniesionych szwadronów posłane zostaną do osad wojskowych jazdy, 3 i 6 dywizye jazdy lekkiej.

**Żandarmerya.** Wtóry dywizyon pułku żandarmów mający swe leże w Kijowie, zostaje zniesiony, a sztab pułkowy, równie jak szwadron odwodowy, zostający przy tym dywizyone, przyłączają się do pierwszego dywizyonu pomienionego pułku w głównej kwaterze czynnej armii. W tymże pułku zostaje zniesiony stopień chorążego. Żołnierze wtórego dywizyonu przejdą już do pierwszego, już do szwadronu odwodowego, już do oddziałów żandarmeryi zostających przy rozmaitych korpusach, już na koniec do najbliższych pułków konnych. Rozporządzenia względem koni skasowanego dywizyonu zastosowane są do tych, jakie powyżej wyszczególnione zostały co do koni skasowanych szwadronów jazdy.

**Artyllerya.** Wszystkie baterie odwodowe artylleryi piechoty, i wszystkie odwodowe baterie artylleryi konnej zostają zniesione. Oficerowie tych baterij przejdą do baterij czynnych i w tej broni udzielona będzie podwójna liczba rocznych urlopów. Żołnierze składający te baterie, którzy wysłużyli od 10 do 19 lat, otrzymają urlopy nieo-



graniczone, inni zaś rozdzieleni będą pomiędzy baterye czynne. We względzie koni tak wierzchowych jak pociągowych kassujących się baterij artylleryi zachowane będą rozporządzenia przepisane co do koni zreformowanej jazdy.

*Sapery.* Jeden bataljon saperów, mianowicie 2, zostaje zniesiony, a trzeci bierze numer 2. Ze dwóch parków pontonów skasowanego bataljonu jeden przyłączony zostaje do 1 a drugi do 2 bataljonu odwodowego saperów. Zamiast trzech brygad saperów będzie ich tylko dwie z których 1 ma się składać z 1, 2 i 3 bataljonu saperów i z 1 bataljonu odwodowego, i z parków pontonów N<sup>o</sup> 1, 2 i 3, a 2, z 4, 5 i 6 bataljonów saperów i 2 bataljonu odwodowego z parkami pontonów N<sup>o</sup> 4, 5 i 6.

Rada Państwa w Departamencie Spraw cywilnych i duchownych, po rozpatrzeniu najpowinniejszego przedstawienia Ogólnego Zgromadzenia trzech pierwszych Departamentów Rząd. Senatu we względzie szlachetnego pochodzenia rodu *Turkułów*, z liczby złożonych o takowem pochodzeniu dowodów wzięła na uwagę nadanie szlachectwa protoplaście Bazylemu, na Sejmie 1676 roku przez konstytucyą; a chociaż prawem (uzupełnienie 1 punktu 40 artykułu Układu Praw, Tomu IX, Ciąg dalszy) postanowiono za konieczny warunek, aby na takowe nadania składane były Królewskie przywileje, gdy jednak, podług odezwy Ministra Sekretarza Stanu Królestwa Polskiego, ze stopniowem upadaniem władzy Królewskiej w dawnej Polsce, dyplomata Królewskie na szlachectwo zastępowane być zaczęły Konstytucyami zgromadzeń Sejmowych, mających władzę prawodawczą, z Historji zaś wiadomo, że w rzeczy samej w 1676 roku był Sejm w Krakowie z powodu Koronacy Króla Jana III Sobieskiego, przeto, na zasadzie 18 punktu 40 artykułu tegoż Tomu Układu Praw, uznając i we względzie rodu *Turkułów* Konstytucyą o szlachectwie ich protoplasty dowodem równosilnym z dyplomatem lub przywilejem Królewskim, — Rada Stanu *uchwaliła*: ród pomieniony, jako mający dowody pochodzenia od wzmiankowanego Bazylego *Turkuła*, potwierdzić w godności szlacheckiej. — Zdanie to zatwierdzone zostało przez N. CESARZA JMCI 11 Grudnia.

— Rada Państwa w Departamencie Spraw Cywilnych i Duchownych, po rozpatrzeniu najpowinniejszego przedstawienia Ogólnego Zgromadzenia trzech pierwszych Departamentów Rząd. Senatu, o szlachectwie rodu *Błażejewiczów*, dostrzegła, że we władaniu pradiada, dziada i ojców, poszukujących dziś tej godności, Macieja - Marka, Hippolita - Bernarda i Kazimierza synów Tomasza, tudzież Wawrzyńca syna Ignacego *Błażejewiczów* była w 1698 roku nieruchoma majątność *Lubciszki* z włościanami, zaś pochodzenie jednych od drugich dowiedzione jest prawnymi aktami, i przeto, uznając dowody pomienione zgodnemi z 40 artykułem IX Tomu Układu Praw, *uchwaliła*: ród *Błażejewi-*

*czów*, zgodnie z postanowieniem Rząd. Senatu, w szlachectwie potwierdzić. — To zdanie zostało zatwierdzone przez N. CESARZA JMCI 11 Grudnia.

— Rada Państwa, w Departamencie Spraw Duchownych i Cywilnych, po rozpatrzeniu najpowinniejszego przedstawienia Ogólnego Zgromadzenia trzech pierwszych Departamentów Rząd. Senatu, o szlachectwie rodu *Szydłowskich*, i mając na uwadze, że nieruchoma majątność szlachecka, na której władaniu obecnie opierają poszukiwanie swoje względem zatwierdzenia ich w rodowitości szlacheckiej wnuk i prawnik protoplasty Jana *Szydłowskiego*, nabyta była przez tego ostatniego, z mocy darownego zapisu, od stryja Stefana, również *Szydłowskiego*, który piastował urząd Podczaszego, znalazła, że gdy urząd ten, według odezwy Ministra Sekretarza Stanu Królestwa Polskiego nadawany był w Polsce wyłącznie Szlachcie, przeto na zasadzie 18 punktu, 40 art. IX T. Układu Praw; jeden ten, w niedostatku innych, dowód, daje już i dzisiejszym potomkom tego rodu, Kazimierzowi *Szydłowskiemu*, z synem Franciszkiem-Stefanem, prawo do utwierdzenia w szlachectwie; z jakowego względu Rada Państwa *uchwaliła*: utwierdzić ich w tej godności. — Zdanie to zostało zatwierdzone przez N. PANA 11 Grudnia.

— Rada Państwa w Departamencie Spraw Cywilnych i Duchownych, po rozpatrzeniu najpowinniejszego przedstawienia Ogólnego Zgromadzenia trzech pierwszych Departamentów Rząd. Senatu o szlachectwie rodu *Narbutów*, i z mocy 15 punktu 40 artykułu IX T. Układu Praw uznając dowody *Narbutów*, dziś poszukujących zatwierdzenia ich szlacheckiej rodowitości, z powodu posiadania nieruchomego dziedzicznego majątku za niedostateczne, znalazła zamiast tego inny, i również na mocy prawa niezbity (punkt 4 tegoż art.) dowód, ten mianowicie, że pradziad dzisiejszych potomków *Narbutów*, piastował w Wojewodztwie Połockiem urząd Strażnika, jakowy, według odezwy Ministra Sekretarza Stanu Królestwa Polskiego, nadawany był w Polsce i Litwie wyłącznie Szlachcie. Skutkiem tego, przewodnicząc się w razie niniejszym 18 punktem przytoczonego artykułu, Rada Państwa *uchwaliła*: ród *Narbutów* w szlachectwie potwierdzić. — Zdanie to zatwierdzone zostało przez N. CESARZA JMCI 11 Grudnia.

## WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

*Londyn 22 Stycznia.* Król Jmć Pruski wysiadł dziś na ląd w zupełnem zdrowiu, o 3 godzinie po południu w Greenwich, skąd J. K. Mość z Xięciem Albertem w krótko ze swym orszakem odjechał do Windsor.

— Królowa Jmć Wdowa, przybyła wczora do tutejszej stolicy.



— Lord szambellan Ł. K. Mości, ogłosił urządzenie, że chrzest Xięcia Wallii, odbędzie się w Windsor, 25 Stycznia w Windsor.

— P. Georges Hayter, malarz historyczny i portretowy Królowej Jmci, otrzymał rozkaz być obecnym uroczystości, w celu zrobienia szkicu grupy, którą składać mają osoby Królewskie i inne dostojne, przy chrzcielnicy, w chwili obrzędu, jakowy szkic ma służyć za pracę przygotowaną do wykonania na wielką skalę obrazu historycznego, mającego uwiecznić ten pamiętny wypadek.

— Zaprosiny na obrzęd chrzcina do Windsor są tak ograniczone, że tylko osoby najwyższej arystokracji wyłącznie mają w nich udział, i że małżonki ministrów, nawet pierwszego z nich, pani Peel, zaproszone nie są. Przez szczególną, osobistą przyjaźń Królowej dla lady margrabiny Lansdowne, dama ta otrzymała wezwanie. Wszakże Królowa Jmć rozkazała zaprosić lorda Mayora i szeryfów miasta Londynu.

— Królowa Wdowa przybyła wczora do Londynu.

— Lord Szambellan Królowej ogłosił urządzenie że chrzest Xięcia Wallii odbędzie się 25 Stycznia.

— Na wakującą w uniwersytecie Oxfordskim katedrę Professora poezyi wybrany został P. Garbett ze stronnictwa literackiego puseystów.

— Nowomianowany Wielkorządca posiadłości angielskich w Indyach Zachodnich sir Charles Fitzroy, z żoną, siostrą Xięcia Richmond, wyjechał przedwczora do Falmouth zład odpłynię do miejsca przeznaczenia.

— Trybunał prerogatyw zasiadający w Londynie 15 Czerwca rozstrząsał sprawę o spadku po baronowej de Feuchères zmarłej 15 Grudnia 1840. Trzy strony stają do osiągnięcia tego ogromnego dziedzictwa. Z jednej strony brat i dwie siostry zmarłej którą, jak oni twierdzą, należy uważać za zeszlą bez rozporządzenia, z powodu nieważności jej testamentu według praw angielskich, poszukują dla siebie znacznych dóbr, zostawionych przez nią w Anglii; drugiej strony baron Adryan Wiktor de Fezuchères ożeniony z zeszlą w 1818 a rozłączony z nią prawnie w 1820, utrzymuje że przychodzący do spadku nieudowodniają swojego pochodzenia i staje o przysądzenie; mu całego majątku dla oddania go na zakłady dobroczynne, z trzeciej nakoniec strony Skarb przychodzi w imieniu Królowej, poczytując spadek bezdziedzicznym.

Brat i siostry pani de Feuchères przynoszą trzydzieści ośm faktów przez nich wyszczególnionych i mających dowieść że miss Sophia Dawes, potem żona barona de Feuchères. była prawą córką małżonków Dawe lub Dawes, zamieszkałych na wyspie Wight i że oni jedni po prawej siostrze swojej są dziedzicami—Sir John Dodson, w imieniu Królowej, oświadczył, że jeżeli pochodzenie będzie prawnie dowiedzione, Skarb zrzecze się swego poszukiwania. Sąd po wysłuchaniu stron uznał prawność dowodu 38 pomienionych faktów.

— Okręt lady Combermere przybył do Liverpool z Afryki 19 Stycznia, przywiozł wiadomości z wyprawy na rzekę Niger. Okręt ten opuścił Bonny 16 a Fernando Po 26 Października. Statki parowe *Albert* i *Sudan* stały w Clarence (Fernando Po) dokąd zawinęły w powrocie z rzeki Niger i miały zamiar płynąć do Ascension, dla odnowienia swoich ekwipażów. Prawie wszyscy ludzie na obu statkach byli chorzy; kapitan Bird Allen umarł 25 Października. Kapitan Trotter, dowódca wyprawy używał dobrego zdrowia.

*Paryż 24 Stycznia.* 22 izba parów miała krótkie posiedzenie na którym mianowała sześć komisji do rozstrąśnienia rozmaitych praw.

Posiedzenie izby deputowanych dnia tegoż całkowicie było poświęcone rozprawom nad dodatkiem podanym do adresu przez P. Billault, zawierającym naganę ostatniego traktatu zawartego między Francją a kilku innemi Mocarstwami we względzie wyłączenia handlu murzynów. Ten dodatek obudził żywe rozprawy między P. Thiers, który naganił traktat, a ministrem spraw zagranicznych P. Guizot, dowodzącym że traktat naganiany jest tylko potwierdzeniem zawartych dawniej w 1831 i 1833, do jakowego ostatniego sam P. Thiers należał będąc naówczas ministrem handlu. Rozprawy ciągnęły się dalej w dniu dzisiejszym. W chwili odejścia poczty P. Berryer był na mównicy.

— Dwie osoby zatrzymane już po wyroku wydanym przez izbę parów w sprawie Quenisset zostały wypuszczone na wolność za wyrokiem komisji śledczej, która nie znalazła przeciw nim dostatecznych obwinień. Skazani na kary rozesłani już zostali do więzień.

— Po wysłuchaniu świadków w sprawie notariusza Lehon, które trwało przez dni kilka i wykryło najzuchwalsze szalbierstwa, Prezydent dał rozkaz stawienia oskarżonego raz jeszcze przed sądem. Gdy P. Lehon wręcz odmówił, Prezydent, na mocy służącej mu władzy rozkazał go przewieźć przez żandarmów. Wszakże ten oświadczył że ulega jedynie sile ale że nieodzownie postanowił nie odpowiadać na żadne zadawane mu pytania z powodu że trybunał nie udzielił mu potrzebnego czasu na ułożenie obrony; przełożenia Prezydenta i adwokata jeneralnego pozostały bez skutku i P. Lehon pozostał niemym podczas wyznań świadków. Sądzą że wyrok wydany będzie 25 Stycznia. Rozeszła się wieść że skutkiem tego gorszącego processu, brat oskarżonego, hrabia Lehon, minister Belgijski, prosił o odwołanie siebie z tego stanowiska.

— Na przedstawienie Ministra Oświecenia Król mianował Kawalerem Legii Honorowej znanego Genewskiego pisarza P. Simone de Sismondi.

— Policja odkryła w Passy schronienie kilku ludzi bawiących się fałszowaniem biletów banku angielskiego i pruskiego.

— P. Alfred de Vigny podał się za kandydata do Akademii Francuskiej na miejsce zmarłego biskupa Frayssinous.



— Umarli w Paryżu 19 i 20 Stycznia dwaj parowie Francji: hrabia Siméon, mając lat 83 i książę de Castries, mając lat 85.

— Minister Wojny, marszałek Soult, rozkazał założyć na głównych stanowiskach wojsk w Algeryi czytelnice dla wojskowych mających tam swe leże. Biblioteki te mają naprzód na celu ogólny interes oświaty, a potem, dostarczenie jednego ze środków zapobiegających chorobie tęsknoty po rodzinie, (Nostalgia), która nadzwyczaj grasuje w armii afrykańskiej.

— W Algeryi od lat 20 nie pamiętają tak surowej zimy, jaka tam panuje. Termometr stustopniowy pokazuje od 3 do 6 stopni wyżej zera.

— Piszą z Marsylii 16 Stycznia: «Członkowie junty Barcelońskiej, którzy od sześciu miesięcy znajdują schronienie w Marsylii, opuścili to miasto i udali się do Perpignan, z kąd zamierzają przejść do Katalonii.

— Z całej południowej Francji dochodzą skargi na zimno, jakiego oddawna nie doświadczano. Garonna była zamrznięta 8 b. m. na znaczną odległość od brzegów, w Montpeiller miano 8 stopni mrozu, i widziano tam lód w sadzawce cytaelli. W Bayonnie termometr stustopniowy pokazywał 6 stopni niżej zera.

HISZPANIA. Madryt 16 Stycznia. Na dzisiejszym posiedzeniu Senatu P. Campuzano zażądał złożenia korespondencji między ministerstwem Spraw zagranicznych i P. de Salvandy. Komunikacja tych papierów została odmówiona.

### NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

Weimar 26 Stycznia. Wczora przed swoim zamknięciem, Zgromadzenie Stanów otrzymało od J. K. W. W. Xięcia obwieszczenie, o nastąpionych zaręczynach J. K. W. W. Xięcia Następcy z J. K. W. Xęźniczka Zofią Niderlandską.  
(Journ. de S. P. G. P. Psz. Poln.)

## PRZEMYSŁOWOŚĆ KRAJOWA.

O CUKRZE.

(Nadesłano.)

«Hrabia Alexander Czacki Obywatel Mohilewskiego Powiatu w Gubernij Podolskiej, wynalazł nowy rodzaj filtru służący do rafinerij cukru, a który otrzymał 10-letni

przywilej od Rządu, korzyści tego filtru są następujące. 1-e; Robota się przyspiesza o dwie niedziele. 2-e, Nakładanie gliny czyli terrowanie zupełnie się odrzuca i staje się niepotrzebnym.—3-e, Wydatek znacznie się zmniejsza. 4-e, Gatunek cukru piękniejszy, 5-e Wszelkie manipulacje znacznie się symplifikują i ułatwiają. 6-e, Użycie węgla żwirzłego staje się niepotrzebnym, chybaby się chciało rafinować bardzo podłe tłuste cukry; w zwyczajnej filtracji przez kości syrop się tylko do 25 rozpuszcza; na nowym filtrze przechodzi w 36 zimnych, przez co warzenie odbywa się daleko prędzej, nietylko oszczędzenie opału ztąd wynika ale i dobroć cukru, który będąc mniej wystawionym na działanie ognia, nie prawie się nie rumisni, a zatem niema czasu się alterować. i 7-e, Do całej roboty daleko mniej robotnika wychodzi. Do tego filtru zastosowana pompa prassy hydraulicznej, ktoby jej nie miał, może inną pompę zastosować. Oprócz rafinacji, zastosowano tej jesieni ten filtr do czyszczenia cukru surowego, i nadspodziewanie się udało, dotychczas nakładali cukry surową glinę, która mimo największej pilności, mniej więcej zabrudza cukier; zamiast gliny fabrykanci francuscy probowali cukier klersować, ale zwyczajnym sposobem robiona klersa zawsze była lipka, klejowata, i niedobrze cukry oczyszczała; na filtrze nowego wynalazku filtruje się klersa w 36 gradusach, przechodzi nadzwyczajnie przezroczysta, nie niema klejowatości, wsieka bardzo dobrze w cukier, oczyszcza tak pięknie, że otrzymany od razu cukier jest nadzwyczajnie biały, i tak czysty że go użyć można do herbaty; następne wynikają ztąd korzyści, że cukier daleko piękniejszy, przyspiesza się znacznie w oczyszczeniu, i uwalnia się fabrykant od używania gliny, którą czasem zdaleka sprowadzać trzeba. Życzący sobie nabycia prawa użycia tak korzystnego wynalazku, raczą się zgłosić przez pocztę do Dyrektora fabryki cukrowej Serebrynieckiej Bereżowskiego, który zawiadomi o kondycjach nabycia tego przywileju. Podaje się także do publicznej wiadomości, że w tej fabryce przyjmują się uczniowie nietylko do wyrabiania surowego cukru z buraków, lecz i do rafinerij które za pomocą tego filtru doszła do najwyższego stopnia doskonałości.»

Печатать позволется: С.-Петербургъ. Января 26-го 1842. П. Гаевскій.

W Drukarni Wojennej.